



Nieuwsbrief 81

Januari 20

Publieksdag 25 januari Expedities Spitsbergen 2015 en 2020

Georganiseerd door IMAKA en het Arctisch Centrum

Op 25 januari a.s. van 12:00 – 18:00 uur, opnieuw aandacht voor de Netherlands Scientific Expedition Edgeøya Spitsbergen, oftewel SEES 2015 én SEES 2020. Op deze bijeenkomst, die we houden in *Het Kasteel* te Groningen, delen we enkele resultaten van de expeditie in 2015 met een breed publiek én kijken we vooruit naar de projecten die zullen worden uitgevoerd in augustus 2020 op Edgeøya, Spitsbergen. We zijn helemaal volgeboekt, dus aanmelden heeft geen zin meer!

In de periode van 1968 tot en met 1988 zijn vanuit het Nederlands Poolstation op Kapp Lee/ Edgeøya veel ecologische gegevens verzameld. Een groot deel daarvan is gepubliceerd in Nederlandstalige verslagen. Slechts een klein deel is gepubliceerd in Engelstalige wetenschappelijke literatuur. In de voorbereiding van de SEES-expedities zijn deze gegevens verder ontsloten. Zo kunnen wetenschappers vanuit diverse disciplines tijdens de expeditie werkelijk de veranderingen bestuderen over een tijdsperiode van tientallen jaren.

In het gebied is er veel veranderd in de ijsituatie, het voorjaar is aanzienlijk vervroegd. Daarmee zijn de oude gegevens extra waardevol en zijn deze twee expedities wetenschappelijk heel interessant.

Op de SEES-website, SEES.nl, zal een verslag worden geplaatst van deze Publieksdag.

Imaka-lezingen 2020

<i>Datum</i>	<i>Titel van de lezing</i>
24 februari	Hidde de Haas: <i>De Nederlandse steenkoolwinning op Spitsbergen</i>
30 maart	Nog niet vastgesteld
27 april	Ylva Grams: de activiteiten van de UK Heritage Trust op Antarctica
25 mei	Nog niet vastgesteld
Juni	Excursie???

Andere activiteiten

In de vorige Nieuwsbrief kondigden we de tentoonstelling in het Scheepvaartmuseum, Amsterdam: *Strijd om het IJS – Nederlandse groei in het Noordpoolgebied* aan.

Bij deze tentoonstelling en de tentoonstelling *Rijzend Water* is de podcast *IJscast* te beluisteren. Fotograaf Kadir van Lohuizen, emeritus hoogleraar polaire studies Louwrens Hacquebord en vier andere gasten nemen plaats achter de microfoon bij conservator Tim Streefkerk en museumdocent Paul de Jong: <https://www.hetscheepvaartmuseum.nl/doen/tentoonstellingen/strijd-om-het-ijs-rijzend-water/strijd-om-het-ijs>

Wetenswaardigheden

Going Underground in Kiruna

The Arctic mining town of Kiruna, Sweden has a mythical allure to it. The community of 18,000 people built its fortunes on a massive iron ore body that erupted 1.6 billion years ago from two kilometres below the Earth's crust, likely due to volcanic activity. The revenues generated by excavating over a billion and a half tons of iron ore over 100 years of mining have come at a hefty price. The soil is sinking beneath the town's foundations, so in 2004, the municipality decided to relocate three kilometres to the east, brick by brick. As the mine's operator, LKAB, explains on its website, "In order for us to be able to continue mining iron ore, up until 2035, everything on top of the mines must be moved to safety. Everything."



Map of Kiruna in relation to northern Fennoscandia. Source: Cryopolitics.
<http://www.cryopolitics.com/2019/11/06/going-underground-in-kiruna/> Published 6-11-2019 by Mia Bennet.

Greenland isn't for sale, but it is for lease. Greenland: open for business, open for mines

Even if global norms allowed America to buy Greenland, the neat redrawing of national borders and flag-raising that would follow would fail to reflect the complex flows of capital, services, and goods that are already occurring at the top of the world's largest island.

While sovereigns are not exchanging land anymore and while Greenland is not up for sale, it is most definitely, as its foreign minister Ane Lone Bagger declared, "open for business." Greenland wants to encourage foreign investment in its economy, namely through mining, seafood, and possibly oil and gas exploration.

Greenland's Mineral License and Safety Authority has issued 108 active licenses for mining exploration and is currently considering four more. As this map from a [2014 issue of Mining Journal](#) highlights (now slightly outdated, with even more licenses issued since), the licenses stretch from the very top to the very bottom of the world's largest island.

Published by Mia Bennet, September 9, 2019. See:

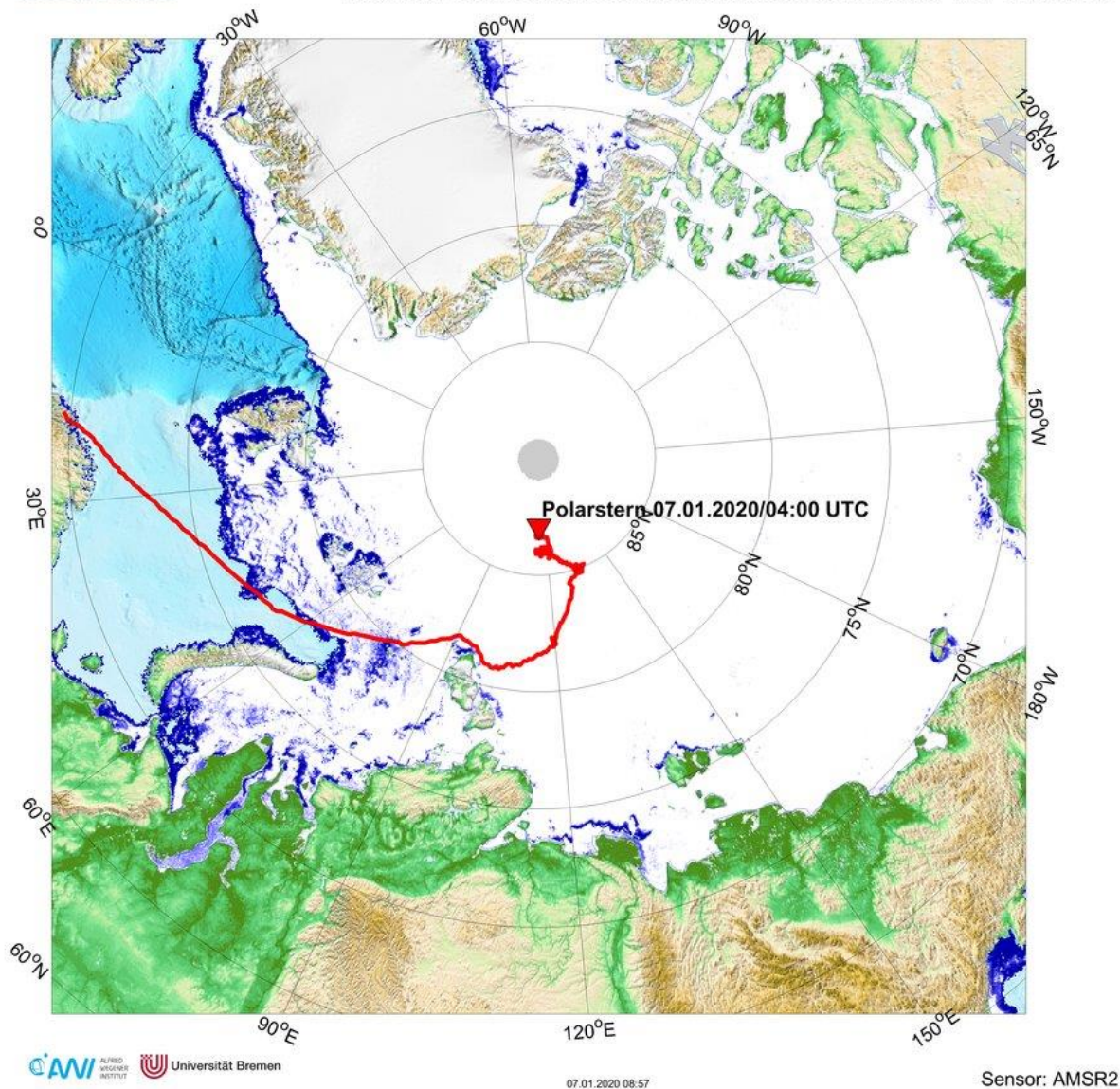
<http://www.cryopolitics.com/2019/09/09/greenland-isnt-for-sale-but-it-is-for-lease/> and https://www.govmin.gl/images/stories/about_bmp/publications/Greenland_2014_MiningJournal.pdf

MOSAIC

Wetenschappers van de Rijksuniversiteit Groningen laten zich aan boord van het onderzoeksschip *Polarstern* een aantal maanden 'invriezen' in het Arctische zee-ijs om onderzoek te doen naar het epicentrum van klimaatverandering.



© Alfred-Wegener-Institut / Stefan Hendricks. Van links naar rechts: Jacqueline Stefels, Alison Webb, Maria van Leeuwe, Deborah Bozzato.



Meer informatie: <https://www.rug.nl/news/2019/09/start-of-mosaic-the-greatest-arctic-research-expedition-of-all-time>

The 2019 Arctic Return Expedition

In March 1854, Orcadian explorer John Rae set out from Naujaat (Repulse Bay) in the central Canadian Arctic. Together with the Inuk William Ouligbuck and the Ojibway Thomas Mistegan, Rae discovered both the catastrophe that had engulfed the failed Franklin expedition and the final link in the first navigable Northwest Passage. In doing so, he accomplished one of the most significant expeditions in the history of Arctic exploration.

On March 30, 2019, the Arctic Return Expedition team set out from Naujaat on skis to retrace the route taken by John Rae in 1854. Rae's success was due in great part to his willingness to learn from the Indigenous people of the region. He travelled incredible distances with patience, humility, respect and honesty. The aim of the Arctic Return journey is to bring awareness to, pay tribute, and honor John Rae, one of the greatest Arctic explorers of all time.



Rae and his companions find evidence of the doomed Franklin expedition. Image courtesy of HBC archives.

See: <https://arcticreturn.com/>

Literatuur

A Journey to the Northern Ocean: The Adventures of Samuel Hearne

A Journey to the Northern Ocean is Samuel Hearne's story of his three-year trek to seek a trade route across the North-Canadian Barrens, Northwest Territories. He had joined the Hudson's Bay Company in 1766 and was eventually posted at its northernmost outpost, Prince of Wales Fort. Hearne was a superb reporter, from his description of the massacre of helpless Eskimos at Bloody Falls to his meticulous records of wildlife, flora and Native manners and customs. His memoir was first published in 1795, more than two decades after Hearne had completed his trek.

Ken McGoogan (schrijver van *Fatal Passage*) in zijn voorwoord: Hearne demonstrated that to thrive in the North, Europeans had to apprentice themselves to the Native peoples who had lived there for centuries – a lesson lost on many who followed.

Classic West Collection, TouchWood Editions

De strijd om het ijs

Over 400 jaar ontdekking en exploitatie van de Noordpool



Willem Barentsz wist het zeker: er moest via de Noordpool een vaarroute naar China zijn. Na drie mislukte pogingen en een maandenlange stranding op Nova Zembla werd de handdoek in de ring gegooid. Wie had ooit gedacht dat Barentsz vierhonderd jaar later toch gelijk zou krijgen? De zeespiegel stijgt, het poolijs verdwijnt. De meest uiteenlopende flora en fauna, die in negentiende-eeuwse scheepjournals vol verwondering en ongeloof werd beschreven, zijn vandaag de dag kwetsbaarder dan ooit. Het waren de pioniers uit onze geschiedenis die de pool ontdekten en haar geheimen bloot legden.

Welke kansen zullen er nog meer onder het ijs vandaan komen en hoe vormt dit de politieke wereld van morgen?

Sara Keizer, Diederick Wildeman *De strijd om het ijs*, Lannoo 2019, 144 pp. ISBN 9789401463058

Antarctica and the Arctic Circle: A Geographic Encyclopedia of the Earth's Polar Regions

Andrew Hund, UAE University, 2014

Downloaden via:

https://www.academia.edu/5601481/Antarctica_and_the_Arctic_Circle_A_Geographic_Encyclopedia_of_the_Earths_Polar_Regions?email_work_card=view-paper

Websites

Special Report on the Ocean and Cryosphere in a Changing Climate

<https://www.ipcc.ch/srocc/>

Grafieken, video's etc. over de Arctis

<https://twitter.com/ZLabe>

Willem Barentsz Pool Instituut:

Het virtuele instituut van alle Nederlandse poolonderzoekers, een netwerk voor kennis, onderzoek en onderwijs over de Arctis en Antarctica: <http://www.wbpi.nl/>.

Archief Imaka-Nieuwsbrieven: <http://www.rug.nl/research/arctisch-centrum/imaka/nieuwsbrieven/>

